

A2.11 służby ratunkowe

- Znaj nazwy służb ratunkowych w Twoim nowym kraju.
- Dzwonienie i doradzanie w sytuacjach awaryjnych.

Numer alarmowy 112	<i>(Numéro d'urgence 112)</i>	Ewakuacja	<i>(Évacuation)</i>
Policja	<i>(Police)</i>	Zagrożenie	<i>(Danger / Menace)</i>
Straż pożarna	<i>(Pompiers)</i>	Pomocy!	<i>(Au secours !)</i>
Pogotowie	<i>(Ambulance / Service d'urgence)</i>	Zabrać do szpitala	<i>(Emmener à l'hôpital)</i>
Ratownik	<i>(Secouriste)</i>	Wzywać pomoc	<i>(Appeler à l'aide / Demander de l'aide)</i>
Ofiara	<i>(Victime)</i>	Udzielić pierwszej pomocy	<i>(Faire les premiers secours)</i>
Ranny / Ranna	<i>(Blessé / Blessée)</i>	Wołać	<i>(Appeler)</i>

1. Scannez le code QR pour regarder la vidéo, ou lire le texte. (QR: Audio)

Gdy masz wypadek za granicą, najpierw zabezpiecz **miejsce wypadku**. Jeśli są **ranni**, od razu **wezwij pomoc** i zadzwoń na numery alarmowe. Zrób zdjęcia samochodów i miejsca zdarzenia, a *nagle* po zdarzeniu pamiętaj o zgłoszeniu sprawy na **policję** w wielu krajach. Idź do lekarza i zachowaj rachunki. Sprawdź **polisę**, bo EKUZ nie pokrywa transportu do Polski.

Quand vous avez un accident à l'étranger, commencez par sécuriser le lieu de l'accident. S'il y a des blessés, appelez les secours immédiatement et appelez les numéros d'urgence. Prenez des photos des voitures et du lieu de l'incident, et immédiatement après l'événement, n'oubliez pas de déclarer l'affaire à la police dans de nombreux pays. Allez chez le médecin et conservez les factures. Vérifiez la police d'assurance, car la CEAM ne couvre pas le transport vers la Pologne.

1. Co trzeba zrobić, jeśli ktoś jest ranny?
  - a. Naprawić samochód na miejscu.
  - b. Pojechać dalej bez zatrzymania.
  - c. Zrobić zakupy w aptece i wrócić do hotelu.
  - d. Zadzwonić po pomoc.
2. Co może być konieczne w Niemczech i we Włoszech po wypadku?
  - a. Zadzwonić do banku.
  - b. Zgłosić wypadek policji.
  - c. Oddać prawo jazdy w hotelu.
  - d. Napisać e-mail do firmy ubezpieczeniowej przed rozmową z policją.

1-d 2-b

2. Grammaire: Expressions temporelles au passé: zwykle, nagle...

Les expressions temporelles aident à reconnaître l'aspect du verbe, car elles indiquent si l'action était répétée ou durait dans le temps (aspect imperfectif), ou si elle s'est produite une seule fois et s'est terminée (aspect perfectif).

1. On utilise l'aspect imperfectif quand l'action a duré un certain temps ou se répétait dans le passé.
2. On utilise l'aspect perfectif quand l'action s'est terminée ou quand elle n'a été faite qu'une seule fois.

Aspekt niedokonany (*Aspect imperfectif*)

Aspekt dokonany (*Aspect perfectif*)

Aspekt niedokonany lub dokonany (*Aspect imperfectif ou perfectif*)

Przez cały tydzień pracowaliśmy nad ważnym projektem. (*Toute la semaine nous avons travaillé sur un projet important.*)

Nagle samochód uderzył w drzewo. (*Soudain la voiture a percuté un arbre.*)

Nigdy nie spóźniłem się do pracy. (*Je ne suis jamais arrivé en retard au travail.*)

Często wzywaliśmy policję do naszych sąsiadów. (*Souvent nous appelions la police pour nos voisins.*)

Wreszcie zamieszkaliśmy bliżej centrum. (*Finalement nous avons emménagé plus près du centre.*)

Podczas remontu mieszkaliśmy u rodziców. (*Pendant les travaux, nous habitons chez mes parents.*)

Dawniej pracowałem jako ratownik. (*Autrefois je travaillais comme secouriste.*)

Pogotowie **w końcu** przyjechało. (*Les secours ont enfin arrivé.*)

Ostatni raz widziałam cię trzy lata temu. (*La dernière fois que je t'ai vu, c'était il y a trois ans.*)

Co godzinę wychodził na papierosa. (*Toutes les heures il sortait fumer une cigarette.*)

Pewnego dnia postanowiłem dołączyć do straży pożarnej. (*Un jour j'ai décidé de rejoindre les pompiers.*)

Podczas interwencji policja zamknęła całą ulicę. (*Pendant l'intervention, la police a fermé toute la rue.*)

Zmienialiśmy samochód **co dwa lata**. (*Nous changions de voiture tous les deux ans.*)

W pewnym momencie ktoś krzyknął „Pomocy!”. (*À un moment donné quelqu'un a crié « Au secours ! ».*)

1. _____ ktoś krzyknął „Pomocy!” i wszyscy pobiegli w stronę ulicy. (*Soudain, quelqu'un a crié « Au secours ! » et tout le monde a couru en direction de la rue.*)
 a. Przez cały tydzień   b. Zwykle   c. Nagle   d. Często
2. _____ czekaliśmy na pogotowie pod blokiem. (*Toute la soirée, nous avons attendu l'ambulance sous l'immeuble.*)
 a. Przez cały wieczór   b. Wreszcie   c. Ostatni raz   d. Nagle

1. Nagle 2. Przez cały wieczór

Réécrivez les phrases (QR: IA+)

1. (Przez cały tydzień) ___ pracowałem nad raportem, bo mieliśmy dużo poprawek.

(Pendant toute la semaine, je travaillais sur le rapport, car nous avons beaucoup de corrections.)

2. (Nagle) ___ autobus odjechał i musiałem wziąć taksówkę.

(Soudain, le bus est parti et j'ai dû prendre un taxi.)

3. (Często) ___ dzwoniliśmy na infolinię, bo system często nie działał.

(Souvent, nous appelions la hotline, car le système ne fonctionnait souvent pas.)

1. Przez cały tydzień pracowałem nad raportem, bo mieliśmy dużo poprawek. **2.** Nagle autobus odjechał i musiałem wziąć taksówkę. **3.** Często dzwoniliśmy na infolinię, bo system często nie działał.

3. Exercices

1. Associez les éléments qui ont un sens lié.

a. Numer alarmowy 112	1. karetka pogotowia
b. Wzywać pomoc	2. prosić o pomoc telefonicznie
c. Udzielić pierwszej pomocy	3. telefon alarmowy 112
d. Pogotowie	4. pomoc rannej osobie

a-3 b-2 c-4 d-1

2. Annonce de la copropriété : numéros d'urgence et signalements (QR: Audio)

Remplissez les lacunes: wołał, 112, Policję, pogotowie, nagle, straż pożarną, zagrożenie

W razie wypadku na klatce schodowej lub na parkingu osiedlowym dzwoń pod numer (1) _____ . Jeśli jest pożar, wzywaj (2) _____ , a gdy ktoś jest ranny - (3) _____ . (4) _____ wzywaj także przy agresji lub kradzieży. Podaj dokładny adres, piętro i krótko opisz (5) _____ .

Wczoraj wieczorem (6) _____ zadymiło się w piwnicy. Jeden sąsiad (7) _____ o pomoc, bo nie mógł znaleźć wyjścia, a inny udzielił pierwszej pomocy osobie, która się przewróciła. Ratownik zabrał raną do szpitala. Prosimy nie blokować wjazdu służbom.

En cas d'accident dans la cage d'escalier ou sur le parking de la résidence, appelez le 112. S'il y a un incendie, appelez les pompiers, et si quelqu'un est blessé, le SAMU. Appelez aussi la police en cas d'agression ou de vol. Donnez l'adresse exacte, l'étage et décrivez brièvement le danger.

Hier soir, soudain, de la fumée est apparue dans la cave. Un voisin appelait à l'aide parce qu'il ne trouvait pas la sortie, et un autre a donné les premiers secours à une personne qui était tombée. Le secouriste a emmené la blessée à l'hôpital. Merci de ne pas bloquer l'accès aux services d'urgence.

(1) 112, (2) straż pożarną, (3) pogotowie, (4) Policję, (5) zagrożenie, (6) nagle, (7) wołał

1. Co trzeba powiedzieć przez telefon, gdy wzywasz pomoc na osiedlu i jakie służby są potrzebne w sytuacjach: pożaru i kradzieży?
-

3. Écoutez l'extrait audio et choisissez la bonne réponse. (QR: Audio)

Vrai Faux

1. Osoba mówiąca zadzwoniła pod 112, ponieważ wyczuła dym i podejrzewała pożar.	☐	☐
2. Dyspozytor kazał mieszkańcom zostać w mieszkaniach i nie wychodzić na klatkę schodową.	☐	☐
3. Ratownik z pogotowia udzielił pomocy rannej osobie i przewiózł ją do szpitala.	☐	☐

1-V 2-X 3-V

4. Choisissez la bonne solution

1. Wczoraj w pracy nagle _____ telefon z numeru 112. *(Hier, au travail, j'ai soudainement reçu un appel du numéro 112.)*
 a. mam   b. miałem   c. mieliśmy   d. miałam
  2. Dawniej _____ ratownikiem i zwykle pomagałem przy drobnych wypadkach. *(Autrefois, j'étais secouriste et j'aidais généralement lors de petits accidents.)*
 a. byłem   b. byliśmy   c. byłem   d. jestem
  3. Podczas festynu często _____ osobom rannym, zanim przyjechało pogotowie. *(Pendant la fête, j'aidais souvent des personnes blessées, avant l'arrivée des secours.)*
 a. pomagałam   b. pomagałem   c. pomagałem   d. pomagali
1. miałem 2. byłem 3. pomagałem

5. Jeu de rôle - dialogues (QR: Audio)

Wypadek na skrzyżowaniu

Świadek wypadku: *Pomocy! Na skrzyżowaniu Marszałkowskiej i Świętokrzyskiej był wypadek. (À l'aide ! À l'intersection de Marszałkowska et Świętokrzyska, il y a eu un accident.)*

Operator 112: *Proszę się uspokoić. Czy są ranni? Ile osób i czy widzi pan jakieś niebezpieczeństwo, na przykład ogień lub wyciek paliwa? (Veuillez vous calmer. Y a-t-il des blessés ? Combien de personnes et voyez-vous un danger, par exemple un feu ou une fuite de carburant ?)*

Świadek wypadku: *Tak, jedna osoba jest ranna, leży przy aucie i może być nieprzytomna. Widać wyciek płynu spod jednego z samochodów. (Oui, une personne est blessée, elle est allongée près de la voiture et peut être inconsciente. On voit une fuite de liquide sous l'une des voitures.)*

Operator 112: *Dobrze, wysyłam pogotowie i policję. Proszę nie ruszać rannego, chyba że zagraża mu pożar - w takim wypadku proszę go bezpiecznie odsłonić i wołać ratowników. (D'accord, j'envoie une ambulance et la police. Ne déplacez pas le blessé, sauf si un incendie le menace — dans ce cas, mettez-le en sécurité et appelez les secours.)*

Świadek wypadku: *Zostaję na miejscu i będę czekać na służby. Czy mam komuś jeszcze pomóc? (Je reste sur place et j'attendrai les services. Est-ce que je dois encore aider quelqu'un ?)*

1. Jakie służby wzywa świadek i dlaczego?
-

6. Parler : traduire et répondre (QR: IA+)

Nagle zobaczyłem/zobaczyłam, że... / Zadzwoiłem/Zadzwoiłam pod numer 112 i powiedziałem/powiedziałam, że... / Zwykle w takiej sytuacji wzywam pomoc i czekam na ratowników.

1. Jesteś świadkiem wypadku na ulicy w Polsce — co robisz najpierw i jaki numer alarmowy wybierasz?
2. Opowiedz krótko o sytuacji, kiedy nagle ktoś źle się poczuł i trzeba było wezwać pomoc - co się stało i jak zareagowaliście?

7. Écriture: WhatsApp (QR: IA+)

Cześć, to Michał z 3. piętra. Jestem pod blokiem. **Nagle** rowerzysta przewrócił się przy przejściu i chyba ma rozbity głowę. Jest przytomny, ale krwawi i mówi, że kręci mu się w głowie. Ktoś krzyknął „**Pomocy!**”. Ja nie wiem, czy dzwonić na **112** czy od razu na **pogotowie**. Możesz mi szybko napisać, co zrobić? I czy mamy **wezwać policję**?

Rédigez une réponse appropriée: *Na twoim miejscu od razu zadzwonił(a)bym na 112 i powiedział(a), że... / Jeśli jest ranny i krwawi, niech ktoś... / Jeśli zrobiło się niebezpiecznie, lepiej...*

Verbes importants	Mieć (<i>avoir</i>)	Być (<i>être</i>)	Pomagać (<i>aider</i>)	Wołać (<i>appeler</i>)
	Czas przeszły	Czas przeszły	Czas przeszły	Czas przeszły
ja	miałem/miałam	byłem/byłam	pomagałem/pomagałam	wołałem/wołałam
ty	miałeś/miałaś	byłeś/byłaś	pomagałeś/pomagałaś	wołałeś/wołałaś
on/ona/ono	miał/miała/miało	był/była/było	pomagał/pomagała/pomagało	wołał/wołała/wołało
my	mieliśmy/miałyśmy	byliśmy/byłyśmy	pomagaliśmy/pomagałyśmy	wołaliśmy/wołałyśmy
wy	mieście/miałyście	byliście/byłyście	pomagaliście/pomagałyście	wołaliście/wołałyście
oni/one	mieli/miały	byli/były	pomagali/pomagały	wołali/wołały